

ELULÄTE

juuni 2023 nr 91

SÕNA

See ei sünni väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand. Sk 4:6

MÕTE

Väe ja võimu läbi pole püsivalt iialgi midagi saavutatud. Küll aga on sellisel "saavutusel" paraku olnud halvad tagajärjed pikaks ajaks ja väga paljudele. Ühtki riiki - ka mitte Jumala riiki - ei tohi väe ja võimu abil luua. See luuakse ikka vaid Jumala Vaimu läbi, kes ongi looja. Ta on looja, lohutaja, juhtija ... õpetaja ning meeldetuletaja (vt Jh 14,26). Ilmselt siis me, inimesed, vajame aeg-ajalt meeldetuletust, kelle omad me oleme, mida me siin teeme ja kuhu läheme?

Jaanikuus on loodus oma haljuse tipus. Ka inimene peaks õitsema ja haljendama, et viimaks ilusat vilja kanda oma elus.

PALVE

Hea Jumal, kogu maailm on täis Sinu imesid, kuid tänu Sulle, et võime erinevate inimestena siiski kuuluda Sinu pere hulka! Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi. Aamen

JAANIPÄEV

KUI HÜÜDJA HÄÄL KÕRBES - RISTIJA JOHANNES

24 juunil tähistatakse kristlikus maailmas Ristija Johannese sünnipäeva. Ühtlasi on see ka suvine pööripäev.

Kes oli aga Ristija Johannes? Milline märkimisväärne osa on tal Uue Testamendi teoloogilises mõtteloos? Preester Sakariase ja Aaroni suguvõsa tütrele Eliisabetile, sündis ta ingel Gabreli poolt ettekuulutatud pojana. Sakarias jäi keeletuks selle päevani, mil poiss pidi sündima. Prohvet Malaki ennustuse kohaselt oli Johannese eesmärk rajada teed Kristuse ehk Messia tulekuks, valmistada rahvast nii öelda ette. Varakiriklik teoloogia nimetas Johannest prohvetiks, hilisem teoloogia aga teerajajaks- Hüüdja Hääleks kõrbes.

Ristija Johannese ülesandeks oli elada Jordani äärses, kõrbes, ristida ja kuulutada pattude andekssaamist. Tema sõnum oli lihtne: „Parandage meelt, sest Issanda päev on ligi!” Kristusele teevalmistajana ta ristis ka oma sugulase, Jeesuse, Jordani jões.

Pärast oma missiooni täitmist, saadeti Johannes vangi, sest too julges heita kuningas Heroodesele ette oma vennanaisega abiellumist. Kuningaemand palus valitseja sünnipäeval, et printsess tantsiks kuningale ja tema külalistele ning vastutaskuks ootas ta abikaasalt vangisviibiva Johannese pead, hõbekandikul. Kuningatütre tantsimisest vaimustatud Heroodes täitiski kuningaemanda palve. Käsk viidi täide veel samal tunnil.

Siiski peetakse teda üheks olulisemaks persooniks Uues Testamendis. Sillutas ta iisraellastele teed, et nood võtaksid vastu elava sõnumi Päästjast - Jeesusest Kristusest.

Neljas osa

Liisa ja ema vaatasid üksteisele otsa. Maja pööningule viis puitredel sahvri ja köögi vahelisest esikust ja sellele ronida ei olnud üldse nii kerge, kui nad alguses olid arvanud. Eest tuli ära tõsta nii korve puuhalgudega kui ka üks vana tõrs.

"Mina sa enne, sa oled kergem," ütles ema Aune.

"Emps, miks sa ise ei lähe? Pelgad või?" küsis Liisa.

"Miks ma peaksin pelgama? Pööningud on tegelikult igavesti põnevad kohad."

Liisa hakkas mööda nagisevaid pulki üles ronima.

"Emps, tead, mida? See luuk on lukus. Siin on tabalukk ka ees. Jube suur tabalukk."

"Mhmm. Huvitav. Ma ei tea, et memm oleks seda kunagi maininud, et ta pööninguluugile tabaluku muretseb, seda enam, et tavaliselt ei lukustanud ta sahvritki."

"Mis ma teen siis? Tulen all või?"

"Tule ja siis mõtleme, mida edasi ette võtta."

Aune pööras tütrele selja. Ta tõstis nimetissõrme huultele ja pidas mõnda aega aru. Liisa oli redelilt alla tulnud ja vaatas ema tõsiselt.

"Ega midagi, meil tuleb hakata maja pealt võit otsima. Kuhugi pidi ta selle ju ometi panema."

Liisa silmi tekkis võõritine pilk. Kas see tähendas nüüd jälle seda, et tema ema on natuke segi keeranud.

Tütarlaps hammustas huulde. See oli valus.

"No mis sa seisad siin, preili Ninatark. Aita mul ometi otsida!"

"Emps, tead, see on nüüd tegelikult päris naljakas. Miks peaksime me ühe tobeda võtme pärast kogu maja pahrupidi keerama? On sellel üldse mõtet? Ma ei soovi selles osaleda."

"Soovid küll ja me teeme seda koos. Memm pärandas selle maja meile kolmele ja vaid taevased väed teavad, mida ta sinna pööningule peitnud on. Kutsu oma vanem õde! Ta aitab meil otsida."

Aga Jane oli juba esikusse jõudnud:

"Kas tohiks huvi tunda, mis te karjute siin? Kas keegi sai naha peale või? Keda lohutada on tarvis, et varesele valu, harakale haigus ja tont teab, kuidas see kõik edasi läks."

"Pööninguluuk. See on kinni. Seal on suur tabalukk ka ees."

"Aa ja siis?"

"Meil puudub võti," laiuas ema Aune käsi.

"Ja kus see siis teie arvates olema peab?" küsis Jane.

"Vaat selles see asi ongi, et me ei tea ning emps on otsustanud nüüd seetõttu kogu maja läbi otsida, et seda leida."

"Aa, saan aru, aga milleks, Liisa?"

"Ma ei tea. Emps ütleb ju, et on vaja otsida."

Kõik kolm suundusid tagasi kööki. Jane läks külmkapi juurde ja võttis apelsinimahla kannu:

"Kus me seda otsimist siis teie arvates alustame? Kus memm üldse tavaliselt oma võtmeid hoidis? Teab keegi? Kas tal oli võtmete jaoks alati üks koht?" Ta kohmetus, sörmenukid tõmbusid valgeks ja pilk libises nooremale õele, Liisale. Ta ju ei eeldanudki, et õde talle kohe vastab. Pigem ootas ta vastust oma emalt. Viimane oli aga üsna mõttesse vajunud.

Hämardus. Taevasse kerkisid uued pilved. Peagi krabisesid esimesed vihmapiisad vastu akent. Liisa istus taburetil, nende vanaema köögis ja tal hakkas kuidagi kõhe. See oli nende esimene õhtu siin, memme pärandatud majas. Sahvrst olid nad leidnud tervelt kolm riulit valmistehtud hoidiseid. See andis märku sellest, et vanaema Vilma oli tegelenud mingis mõttes ettehooldusega. Aga miks?

Liisa ju oli olnud memme juures alles juuni alguses. Mitte miski ei andnud märku tookord, et nelja nädala möödudes vanaema nende hulgas enam pole. See muutis kuidagi kurvaks:

"Teate, mis? Alustame esikust. Seal naela otsas oli ju kimp võtmeid.

Proovime neid pööninguluugile," pakkus Liisa. Ta ei tahtnud enam kurbi mõtteid mõelda.

Aga nende proovimine ei andnud soovitud tulemust. Mitte ükski esiku võtmekimbust ei avanud pööninguluuki. Nad jätkasid kolmekesi tubadest, kummutisahtlitest ja riidekapist otsimist. Nad vaatasid memme vanasse lehisepuust ehtelaekasse, kuid peale kõrvarõngaste ja hõbedast medaljoni ei leidnud nad midagi, mis oleks vähemalt võit meenutanudki. Jane väsis otsimisest kiiresti. Ta kõrvades kumises ja ta ei teadnud enam kohti, kus nad poleks juba vaadanud:

"Emps, Liisa, kas te teate kui lootusetu see on! Mina enam ei jaks." ütles ta.

"Jane, aga kuidagi peame me selle pööninguluugi ju lahti saama. See ei ole võimalik, et üks võti kaob majast nagu tina tuhka. Tean, et meie memm oli selliste asjade osas, mis talle tähtsad olid, vägagi hoolikas," lausus ema Aune.

"Kui ta nii hoolikas oli, siis miks ta sellele luugile üldse tabaluku ette pani? Minu meelest on see tänapäeval suht nõme," arvas Liisa. Ta vaatas emale ja õele otsa ning prunditas huuli. Miks Jane nüüd äkki ema poole hoidis? Eelnevalt ei tulnud ta toastki välja. Elu on ikka täiega imelik. Liisa vaatas arusaamatuses oma emale otsa. Siis pilgutas ta silmi:

"Emps, kas meil üldse on vaja sinna pööningule kindlasti saada? Olen kuulnud, et vanade majade pööningutelt võib leida tuvikakat, surnud rotte ning talvituvaid nahkhiiri." Tütarlaps võdistas jube dusejudinad endalt maha.

"Liisa, sa oled liiga palju õudukaid vaadanud," sõnas Jane ja naeratas irooniliselt.

"See ei ole nii!"

"On küll!"

"Teie kaks, lõpetage kord juba see vaidlemine ja kaalume kord, kuhu me ei ole veel vaadanud."

Ema Aune oli täis otsustavust. Tüdrukud ohkasid. Nad ei teadnud enam, mida oma emast mõelda.

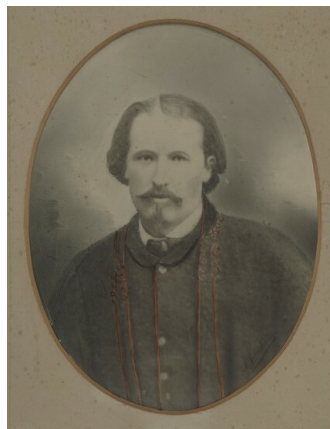
Jane vajus väsinult tumbale istuma. Ta toetas käed lõua alla ja ohkas mitu korda südamest. Siis pomises ta:

"Muidugi. Rauasaag. Kuidas ma selle peale enne ei tulnud. Emps, ae, on meil kuuris rauasaagi?"

"Rauasaagi? Mis sellega on?"

Jane vaatas nii emale kui nooremale õele silmade särades otsa. Teda oli haaranud kummaline tegutsemistahe ja ind. Ta mõtet liikusid lahkunud memmele ja ta muigas tahtmatult. Äkki oli memmel nende ees saladusi?

Järgneb...

Õeldakse, et Jumal on kõikjal, kuid ikkagi
mõtleme me temast kui erakust.

Emily Dickinson

PILK AJALUKKU

HAIN HENNO:
MAARAHVA KEELEST,
KULTUURIST JA KIRIKUST

2. juuli on rahvakultuuritegelase, eesti rahvusliku liikumise ühe eestvedaja Hain Henno 101 surma-aastapäev. Hain Henno sündis 21 veebruaril 1836, Viljandimaal, Holstre vallas, Härjakoorma talus. Juba noore mehena seisis Henno hea emakeelse koolihariduse eest, kirjutas palvekirju ja oli aktiivne rahvusliku liikumise üks eestseisjaid. Oli üks Aleksandrikooli suurimaid toetajaid, kes ütles, et iga talulaps peab esmalt õppima lugema oma emakeeles, et alles siis omandada teisi keeli. Holstre vallavanemana toetas Hain Henno ka eestikeelse kultuuri arendamist. Eesti Aleksandrikooli peakomitee eestseisjana seisis Henno Viljandi koguduste hea käekäigu eest, kogus raha ja annetusi Eesti Aleksandrikooli tarbeks. Tema arvates pidi kirik olema rahva teenistuses, täitma inimeste hingelisi vajadusi ja looma kõik eeldused Pühakirja mõistmiseks.

Hain Henno oli Juhan Kunderi poolvend.